

С Р Ћ А Н О В В Е Н А Ц

*РОДОЉУБИВА И ЉУБАВНА ПОЕЗИЈА МЛАДИХ
ГОДИНА III ГОДИШЊАК ЗА 2016. ГОДИНУ БРОЈ 3*

Београд, децембар 2016.г.

СРЂАНОВ ВЕНАЦ

Издавач:

Задужбина "Здравко В. Гојковић", Београд
`Нова Европа` Београд

За издавача:

Слободан Филимоновић

Редакција:

Мирко Вајагић, главни и одговорни уредник,
Новак Танасић и
Марко Раулић Ђукић

Технички уредник:

Дамјан Тешић Дако

Компјутерска обрада:

Душан Вајагић

Штампа:

НС Мала књига плус - Нови Сад

Адреса редакције: Јеврејска бр. 3, Нови Сад

Тел./факс: 021 452 369

Е-mail: vajmeks@gmail.com

Пласман и дистрибуција

"Вајмекс" - Петроварадин

Е-mail: vajmeks@gmail.com

Тираж: 1000

ISSN 2406-1832

КАЛЕНДАР ЗА 2016-2017. Г.

САДРЖАЈ

1. Реч уредника.....5
2. Председник жирија Марко Раулић о награђеним радовима.....7
3. Из говора М. Вајагића поводом доделе награда за 2016. год.....9
4. Писмо подршке председника Удружења бораца Републике Српске.....13
5. Интервју Мирка Вајагића РТРС 15
6. О родољубљу у доба глобализације.....18
7. `Три Срђана-симболи чојства и јунаштва`..

Драги читаоци,
поштовани сарадници!

Пред вама је трећи број часописа `Срђанов венац`, годишњака за 2016.г.У њему су објављене награђене пјесме пристигле на конкурс за родољубиву и љубавну поезију младих за 2016.г. Ван конкуренције, тј. пјесме старијих стваралаца, објављујемо само оне пјесме, које су посвећене Срђану М. Вајагићу. Од таквих пјесама и од награђених радова, наредне године имамо намјеру објавити посебу књигу. Зато молимо сараднике, младе ствараоце-пјеснике, да нам шаљу своје радове на конкурс, јер што пристигне већи број родољубивих и љубавних пјесама то ће и часопис бити квалитетнији због веће могућности избора, а од квалитета часописа зависи подршка спонзора, друштвене заједнице и читалаца, што је за редовно излажење и тираж часописа најважније. Свјесни смо да су за родољубиву поезију тешка времена, јер млади имају лошу перспективу у домовини која је опљачкана и понижена од оних који мисле само на себе и своје материјално благостање. Школе, просвјета и култура су запостављене, а млади ствараоци се не стимулишу. Ми, који смо покренули овај часопис из племенитих побуда да афирмишемо најузвишенија осећања родољубља, љубави, правдољубља и богољубља суочавамо се са великим проблемима неаразумјевања код оних који одлучују о средствима и располажу њима. Средстава увек има за промоције странака, за `вођење политике` а нема их за промоцију и афирмисање родољубља, за најузвишеније идеале за које су многи млади, као и Срђан, давали своје животе. Ми се, ипак, надамо и вјерујемо

да ћемо наићи на већу подршку, која ће зависити и од ваше подршке и сарадње у часопису, а ваше школе и ваши професори имају у томе значајну улогу.

Поштовани професори и наставници, ваша помоћ и подршка су нам пресудни у усмјеравању младих литерарних талената на љубав, родољубље и богољубље, како би се код младих развијала та узвишена осећања. Придружите нам се у нашим племенитим пословима, одаберите најбоље радове својих ученика као што су то до сада чиниле школе у Бачкој Паланци, Остружници, Челареву, Косјерићу, Модричи, Брчком, Обудовцу, Шамцу.....

Шаљите радове ваших ученика, млади литерарни почетници-песници, учествујте на објављеном конкурс у и постаните познати међу својим вршњацима, а ми ћемо ваше најбоље радове награђивати и објављивати. Наш часопис се објављује сваке године у тиражу од 1000 примерака и дистрибуира се по школама, књижарама киосцима, као и на бројним промоцијама широм Србије и Републике Српске.

Ове године свечаност поводом доделе награда одржана је на Петровдан у Шамцу, где је млади српски борац и песник Срђан М. Вајагић завршио Основну школу и 11.јула 1992.г. погинуо за стварање и слободу Републике Српске.

Промоција часописа, по његовом објављивању, одржаће се у свим школама које за то покажу интересовање, као и у библиотекама широм Србије и Републике Српске.

Драги читаоци и претплатници нека вам је сретно и успешно школовање уз читање нашег трећег броја часописа `Срђанов венац`!

Са полагања вијенаца на гробу Срђана М.Вајагића

Поштовани посетиоци,
цењени љубитељи родољубиве и љубавне поезије,
драги пријатељи и колеге пјесници, драги гости,
браћо и сестре!

Окупили смо се данас овде на Петровдан поводом треће доделе награда за родољубиву и љубавну поезију младих коју организује часопис `Срђанов венац` у част српског борца и пјесника Срђана М. Вајагића и свих бораца који су дали своје животе за стварањи и слободу Републике Српске.

Часопис `Срђанов венац` сваке године на Петровдан додјељује награде младим литерарним ствараоцима до 22 године за најбоље радове пристигле на конкурс.

Прва додјела награда одржана је прије три године на данашњи дан у Београду, где је Срђан рођен, прошле године у Обудовцу, поред цркве где је Срђан крштен, а ове године свечаност тим поводом организовали смо овдје у Шамцу где је Срђан завршио основну школу и гдје је дана 11. јула 1992.г. положио свој млади живот за стварање и слободу Републике Српске. Овдје на споменику у Шамцу уписано је са Срђановим именом 447 имена бораца који су своје животе уградили у темеље своје отаџбине РС. Прошло је 24 године откако Срђан није са нама, али ми остајемо са њим трајно у нашим мислима и нашим срцима. Срђан је са својим друговима бранио достојанство српског народа по цијену живота, као прави родољуб и мирни, као што су и они били, да бранимо и одбранимо Републику Српску која је у крви створена. `Све за Отаџбину, а Отаџбину ни за шта!` наша је девиза и завјет. Република Српска јесте наша Отаџбина. То никада нећемо крити нити тихо изговарати, јер нам то не дозвољавају жртве за њено стварање. Родољубље је узвишено и племенито

осећање које и ми у часопису `Срђанов венац` промовишемо награђивањем и објављивањем родољубивих и љубљивних пјесама младих литерарних стваралаца.

Срђан је оставио иза себе 47 родољубивих и љубавних пјесама, које је сам постхумно приредио и објавио под насловом `Побједа као завјет`. Поред ове збирке многе Срђанове пјесме објављене су у 10 антологија и неколико хиљада примера, а о његовој поезији похвале и позитивне оцјене дало је десетак познатих српских књижевника: Радомир Смиљанић, Душан Цицвара, Ивана Гргурић, Васо Антић, Миладин Стојановић, Марко Раулић Ђукић, Борислав Гаврић, Младен Дражетин и др. Преко 10 пјесника посветило је своје пјесме Срђану, а ја сам написао сонетни венац `У име оца и сина` са магистралеом `Срђан вас дозива`.

Срђан је рођен у Београду 12. маја 1970.г., а погинуо је у Гребницама 11.јула 1992.г. Највећи део детињств провео је у Обудовцу и Шамцу, где је завршио основну школу, а средњу трговачку школу похађао је и завршио у Новом Саду од 1987-1991.г. у када је и почео да пише песме и води дневник.

Срђан М. Вајагић жртвовао је свој млади живот и таленат за слободу и стварање Републике Српске, а свом роду и језику оставио родољубиве љубавне песме које Радомир Смиљанић поредио са песмама Дучића и Радичевића, а Душан Цицвара је сврстао Срђана уз наше класике: Дучића, Бојовића, Диса, Ракића и Јакшића истичући да је Срђан `легитимни следбеник јакшићевских израза и тежњи`. Критичари истичу да је Срђан `баш рођени пјесник родољубивог и романтичарског заноса, садржајног и сликовитог стила који је већ у првим пјесмама наговјестио велико име српске поезије`.

Потребу да се таква поезија гаји, стимулише, пише и обнавља, осетили су књижевници Здравко Гојквић и Мирко Вајагић, па су 2014. године основали и покренули часопис за родољубиву и љубавну поезију младих под називом `Срђанов венац`. Није изостала подршка спонзора, али је изостала подршка оних који су највише одговорни за родољубље, а то су наши политичари. Увјек има средстава за њихову промоцију и промоцију њихових странака да се дође до власти, а када се власт задобије обећањима, онда се обећано заборавља, само се не заборављају властити џепови. Ми очекујемо помоћ и подршку и Министарства просвјете и културе Републике Српске и Србије, јер је часопис `Срђанов венац` једини часопис намјењен младим литерарним почетницима за родољубиву и љубавну поезију, као што је и Срђан М. Вајагић једини пјесник који је уградио свој млади живот и таленат у темеље Републике Српске.

Жртовање живота за друге не може /и не смије!/ бити заборављено од оних за које је тај најузвишенији чин учињен. Они који вјерују у Републику Српску никада неће и не могу заборавити оне који су дали своје животе за њено стварање. Ја вјерујем у то, јер се и Христос, син божји, жртвовао за откуп грехова оних који вјерују у Њега. По мом увјерању, човек умире тек када буде заборављен, а ја мислим да мој Срђан никада неће бити заборављен. Говоре ми то и ове драге очи младих стваралаца, пјесника родољубиве и љубавне поезије какву је писао мој Срђан, које чекају да понесу `Срђанов венац` са собом у будућност. Он им је оставио своје пјесме на којима ће се одгајати генерације младих нараштаја, као што су сада ови, са заветом да воле, чувају и бране своју Отаџбину Србију и Републику Српску. Питамо се некад да ли су

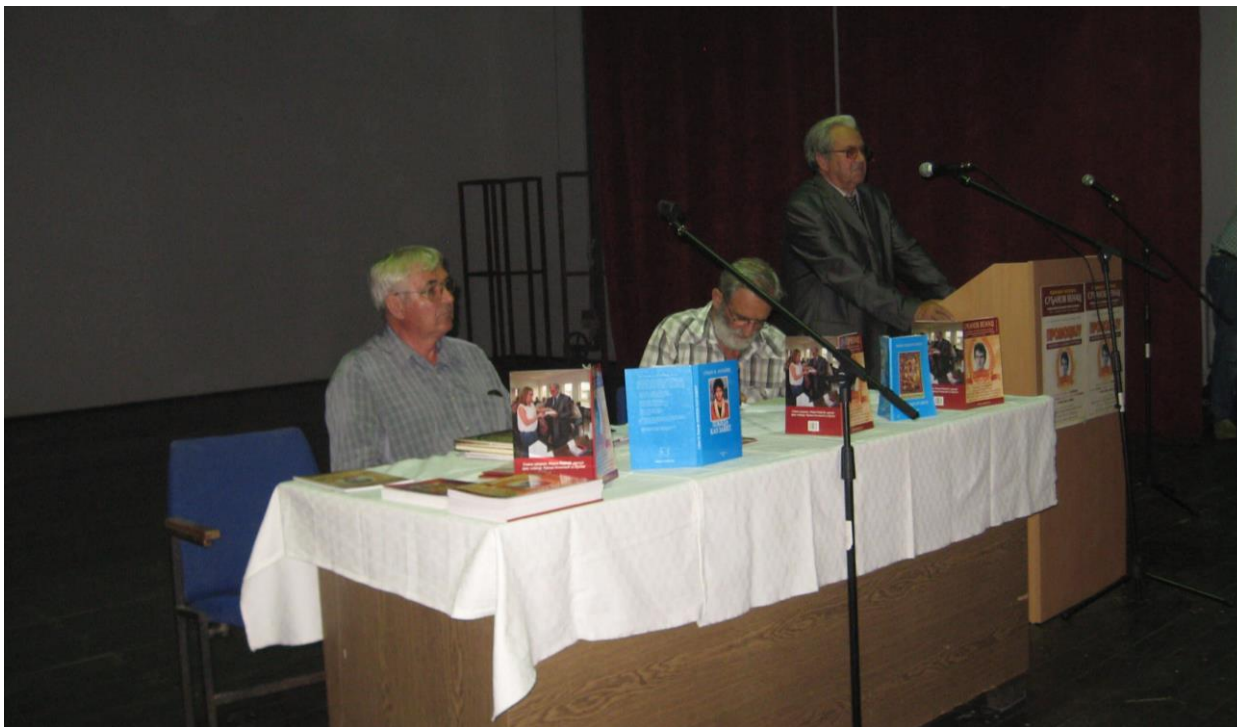
жртве и пожртвовање потребни и за кога? Често се догађа да они за које се пожртвовање чини то заборављају, па им се враћа новим жртвама јер их сам Бог опомиње да се не смије заборављати. Заборав је смртни грех и сам окренут ка смрти! Не заборављајте, браћо и сестре јер као што рече патријарх Павле: `Опростити можемо али заборавити не смијемо! Сваки заборав је непостојање и смрт, а сећање и памћење потврђују постојање и Живот. Чак и у животу сваког појединца његов је живот само оно што је у памћењу и сећању, а све што је заборавио мртво је и непостојеће. Заборав је ноћ и тама а памћење и сећање су дан и светлост ума. Добре и племените идеје су неуништиве, па и ова наша скромна идеја која је добра и племенита, показује, ево, сву своју снагу и виталност. Ове године је удвостручен и број учесника конкурса и број посјетилаца доделе ове награде `Срђанов венац`. Нека се тако настави, па ће ова племенита идеја опстати, а њени покретачи обезбједити да их њихова идеја надживи што им је и била замисао и остао узвишен циљ.

Развијати код младих литерарних стваралаца родољубив осећања и патриотизам јесте пут којим треба да се сви млади крећу, јер ко не гаји патриотска осећања директно ради против своје заједнице и сврстава се уз оне који су њени противници. Удаљавање од патриотизма води ка издаји, а то су најбоље показали ратни догађаји. Патриота чврсто осећа заједништво и у заједници се осећа безбједним, док отуђен и усамљен човек постаје сличан угроженој животињи, несигуран и небезбједан. Данас је патриотизам јако угрожен од стране несавјесних

политичара, који својим лажним обећањима, обмањују младе и удаљавају их од њихове отаџбине. Зато је наша активност потребна и заслужује ширу подршку у Србији и Републици Српској, коју и очекујемо. Ове године обележавамо и 100 година од смрти великог патриоте, трибуна и књижевника Петра Кочића, па овај број часописа посвећујемо и успомени на великог Крајишника.

Хвала још једном свима који су увеличали ову свечаност

/Из говора Мирка Вајагића,
у Шамцу 12.07.2016. г, на Петровдан/

За вријеме говора главног и одговорног уредника Мирка Вајагића, чланови жирија Новак Танасић и Марко Раулић Ђукић разматрају одлуку жирија

ОДЛУКА ЖИРИЈА

Жири у саставу: Марко Раулић Ђукић, као председик жирија, Новак Танасић, члан редакције и жирија и Мирко Вајагић, главни и одговорни уредник часописа „Срђанов венац“, донио је једногласну

О Д Л У К У:

1. **Прва награда** за ољубиву пјесму с насловом „Републици Српској“, додјељује се

ТАМАРИ ШАРЕНАЦ из Модриче,

2. **Друга награда** додјељује се ДРАГАНИ ГРАШАР из Модриче, за пјесму `Тајна мјеста душе`

3. **Трећа награда** подразумијева објављивање изабраних радова најуспјешнијих аутора на конкурс „Срђанов венац“, а то су следећи аутори: Лука Станковић из Новог Сада, Александра Јеремић, Снежана Драшкић и Лена Ливњак из Модриче, Лазар Босић и Андреј Павловић из Шамца

О б р а з л о ж е њ е:

Првонаграђена ТАМАРА ШАРЕНАЦ, ученица 8.разреда Основне школе `Свети Сава` из Модриче издвојила се међу овогодишњим не малим бројем радова приспјелих на конкурс „Срђанов венац“. Она је сјајан доказ да млада генерација стваралаца, без обзира на све оно што им нуди савременост као изазове и репере за стварање другачијег система вриједности, ипак његује и носи истинско родољубље, дубоко усађено у завичајни коријен који, даће Бог, нико и никада неће ишчупати. Ту малу и младу српску земљу од Уне до Дрине и од Саве до Херцеговине пјесникиња Тамара љубављу брани од душмана.

Другонаграђена Драгана Грашар је само један од „бисерчића“ који чине цијелу „огрлицу“ младих аутора из Модриче окупљених око Књижевног клуба „Младост“ у овом граду који је у времену хипокризије и потрошачког менталитета, културних суноврата и сурогата, прави нуклеус лијепе поетске ријечи, слободне и неустрашиве, топле и људске, срочене у риме и каскаде. Пред њима искрени читалац мора препознати љепоту и пробудити наду да и они који долазе чувају у памтенику слободарску прошлост, а о будућности умију да говоре, и имају шта да кажу.

Умије и казала је то , на себи својствен начин , топлином и њежношћу о `тајном мјесту` у души гдје има љепоте и љубави за свакога својом пјесмом млада пјесникиња Драгана Грашар.

3. У приспјелим радовима на овогодишњи конкурс „Срђанов венац“ као инспирација доминира љубав. Иако је у концепцији часописа „прво слово“ родољубива поезија, жири оцјењује да је такво одређење младих с правом учешћа (Срђанове године) очекивано и добро: они и треба да преферирају љубав изнад свега и свуда око нас. Уосталом – шта је друго родољубље до љубав утемељена у генерацијском наслеђу а усмјерена ка Отаџбини. Поред пјесама, ове године смо наградили и једну цртицу у прози на тему `Ти гробови нису раке, већ колијевке нових снага`, ученика Основне школе из Слатине, младог литерарног ствараоца Михајла Босића. Ова цртица је лирски тако обојена као пјесма у прози.

У Шамцу, на Петровдан 2016. Предсјеник жирија
Марко Раулић Ђукић

Главни и одговорни уредник Мирко Вајагић додељује Прву награду Тамамари Шаренац, ученици из Модриче

Главни и одговорни уредник Мирко Вајагић додељује Другу награду Драгани Грашар, ученици из Модриче

Писмо подршке председника Борачке организације Републике Српске

Редакцији часописа "Срђанов венац" Нови Сад
н/р уредника Мирка Вајагића

Поштовани господине Вајагићу,
Морам признати да сам био позитивно изненађен кад сам сазнао а потом и видио да у српском народу излази специјализовани часопис који његује родољубиву и љубавну поезију младих, настојећи да на тај начин очува патриотске вриједности у млађим нараштајима нашег нарпда и сјећање на све оне који су,једнако тако млади, положили животе за Отаџбину.

Иако нисам човјек из свијета умјетности и културе, него професионални војник, већ на првом сусрету са часописем `Срђанов венац`, било ми је јасно да Ваш часопис на врло квалитетан начин афирмише младе пјеснике и кроз њихове радове подсећа на младе борце који су учествовали у рату за стварање и очување Републике Српске и српског народа. Такав борац био је и Ваш син Срђан, у чију част је покренут часопис.

Као борац и командант, по оцјенама многих, најелитније јединице Војске Републике Српске која је, морам то нагласити, била састављена од изузетно младих бораца са просјеком 19 година. Истичем да ми је зато изузетно добро позната улога и значај младих бораца какав је био и Ваш син Срђан, у стварању Републике Српске.

Нажалост, улога ових бораца или јединица као што је била Студентска бригада Војске Републике Српске, није довољно истицана у нашој историји, науци, умјетности и култури, као што заслужује. Знам

сигурно да су ти млади борци неустарашиво јуришали на непријатеља, да су својом храброшћу дали огроман допринос у стварању Републике Српске, а многи од њих су, као и Ваш син Срђан, дали и своје животе за Републику.

Зато данас свако сјећање на ове борце представља не само одавање почаста њиховој борби и жртви, већ и *примјер младим генерацијама како се треба борити за Републику Српску, Србију и свој народ.*

Часопис `Срђанов венац`, чији сте Ви уредник, сигурно помаже младим пјесницима да се афирмишу, да покажу стваралачку умјешност и вриједност, али и да искажу свој патриотизам и љубав према Отаџбини и да у другима пробуде иста осјећања.

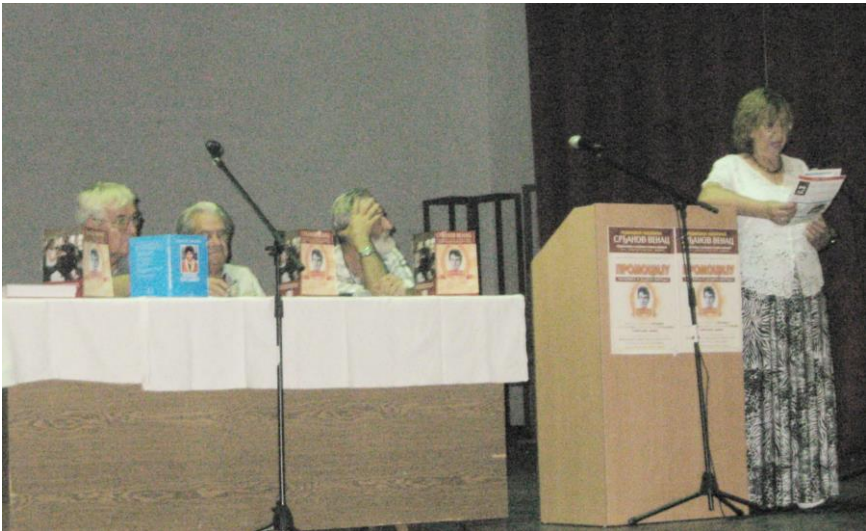
Надам се да ће и овај број часописа бити једнако успјешан као и претходни бројеви, да ће у њему наћи мјеста пјесме достојне времена о којем пишу и да ће из њих изнићи неки нови велики пјесници нашег народа.

У име Борачке организације Републике Српске и своје име желим Вам срећу и успјех у будућем раду.
За крст часни и слободу златну!

Предсједник Борачке организације Републике Српске,
генерал Миломир Савчић

Гости за вријеме читања одлуке жирија о награђеним учесницима конкурса

Милена Дрпа, пјесникиња из Модриче, обраћа се скупу

ИЗ ИНТЕРВЈУА МИРКА ВАЈАГИЋА РТРС-у:

М.Лујић - РТРС: `У Шамцу је промовисан други број часописа „Срђанов венац“ у којем су објављене награђене пјесме пристигле на прошлогодишњи конкурс за родољубиву и љубавну поезију младих. Часопис је покренула Задужбина „Здравка Гојковића“ из Београда 2014. година поводом 100 година Великог рата, у част погинулог борца и песника Срђана М. Вајагића. Упоредо са промоцијом другог броја часописа, организовано је и додељивање награда „Срђанов венац“ за 2016. годину које ће бити објављене у трећем броју часописа. Господине Вајагићу, које су поруке Вашег часописа?

М.В.: „Поруке часописа су свакако веома значајне за одгој младих нараштаја у родољубивом погледу, јер се објављивањем најбољих радова пристиглим на конкурс стимулишу млади литерарни почетници, а остали млади се надахњују родољубљем као врхунским осјећањем које је усмјерено своме народу и хришћанским вредностима.“

М.Л.-РТРС: “Срђан је дао свој млади живот за Отаџбину, али остаће у трајном сећању јер је оставио такве пјесме за које су критичари већ изrekli високу оцјену, поредећи их са пјесама Дучића, Радичевића, Диса и Јакшића. Ово је већ трећа година како додјељујете награде „Срђанов венац“ и то баш овдје у Шамцу гдје је Срђан погинуо као борац Војске Републике Српске“

М.В.: „Да, почели смо са додјелом награда `Срђанов венац` у Београду 2014. године гдје је Срђан рођен, а

прошле године смо то организовали у Обудовцу код цркве где је Срђан крштен и гдје се у дјетињству често играо. Погинуо је недалеко одавде у 22.г., а само дан прије погибије написао је:

*`Слутим да ћу у овој ватри да изгорим,
али ме неће малодушје стрти`...*

Цитирао сам ове стихове из његове последње пјесме `Побједа као завјет`, јер је то порука за младе родољубе. Живот је највећа вредност, али се и он даје за слободну и срећнију будућност наредних поколења. Све за РС, а РС ни за што! Од ове године надамо се да ће додјелјивање награда „Срђанов венац“ постати традиција града Шамца, а ту традицију по мом мишљењу треба да подржи и Министарство просвете Републике Српске.“

У Шамцу, 12.07.2016. године

ТРИ СРЂАНА-СИМБОЛИ ЧОЈСТВА И ЈУНАШТВА /три аршина Отаџбине Српске/

Срђан Кнежевић, Пале

Рођен у Тврдићима 19.јануара 1958.године.Основну школу завршио на Тилави, а средњу у Сарајеву.Почетком распада Југославије био је у јединицама ЈНА, у саставу Шесте личке бригаде на Плитвицама. Одмах по оснивању прикључује се Јахоринском батаљону у саставу Сарајевско-романијског корпуса ВРС. Након погибије команданта ове јединице у фебруару 1993.г., преузима ту дужност. Од 22. фебруара 1993.г. постављен је за команданта новоосноваог јуришно извиђачког одреда Сарајевско-романијског корпуса ВРС, који је добио име `Бели вукови`. Рањен је 16.маја 1995.г. у борбама на Дебелом брду. Од оснивања до прољећа 1996.г. остао је командант `Белих вукова`.

Обављао је дужност зајеника начелника Центра јавне безбједности Српско Сарајево када је из засједе убијен 7.августа 1998.г. у Палама. Имао је 41 годину. Његово убиство је и даље неразјашњено.

СРЂАН Р. АЛЕКСИЋ, Требиње

Срђан Алексић рођен је у Требињу 9.маја 1966.г. Мајка му је рано умрла, а брат погинуо у удесу моторним змајем, изнад Петровог поља у близини Требиња. Срђан се аматерски бвио глумом и бо пионирска пливачка нада бивше Југославије. У рату припадник ВРС.

21.јануара 1993.г.група припадника ВРС легитимсала је особе на требињској пијаци. Након што су установилида је међу провјераваним Ален Главовић Бошњак, почели су га малтретирати и тући. Срђан је прискочио у помоћ познику и пријатељу. Четворица војника, умјесто Главовића, кундацима

пушака бесомучно туку Срђана. Од задобијених батина пао је у кому и преминуо шест дана касније. Срђанов отац је у читуљи написао `Умро је вршећи своју људсу дужност`.

Један од његових нападача погинуо је током рата, док су остали осуђени на укупно 28 мјесеци затвора.

СРЂАН М. ВАЈАГИЋ, Шамац

Рођен у Београду 12.маја 1970.године. Дјетињство је провео у Обудовцу и Шамцу, гдје је завршио основну а затим у Новом Саду 1991.г. и средњу трговачку школу. Тада почиње да пише и прве пјесме. Погинуо је на лиији одбране Републике Српске у Гребницама код Шамца 11.јула 1992.г. Рукопис последње пјесме /Побједа као завјет/ пронађена је у џепу крваве униформе. Сахрањен је на православном гробљу у Шамцу.

Свих 47 родољубивих и љубавних пјесама његов отац Мирко објавио је постхумно у збирци `Побједа као завјет`. *Срђан је једини пјесник који је изубио живот као припадник ВРС у одбрани Српске.* Заступљен је у десет антологија љубавне и родољубиве поезије, а о таленту и снази његовог пјесничког исказа писали су, поред осталих, Радомир Смиљанић који га пореди са Ракићем и Дучићем, док га Душан Цицвара сврстава уз класике српске поезије: Дучића, Бојовића, Диса, Јакшића, истичући да је *`Срђан легитимни следбеник јакшићевских израза и тежњи`.*

Срђанов отац Мирко је уз подршку пријатеља покренуо часопис `Срђанов венац` који награђује младе /22/ пјеснике за родљубиву и љубавну поезију у знак сећања на младог борца и пјесика Срђана.

Младо жито повило класове, пожњевено пуно пређе рока!

Три српска Срђана, три млада јунака Републике Српске, три српске ране непроболне.

Свака на свој начин чека да зацијели и из ожиљка израсте оно што пред Богом и људима истински заслужује и данас и за све вријеме пред нама. Због нас да никада не забораве на сјеме из кога је, заливана крвљу предака вијековима, па и поткрај 20-ог, увјек изнова ницала Слобода.

У овом тексту напомена и опомене поредани су по азбучном реду презимена сатканих у једно и исто име а свако пуно симбола и порука. За понос и пркос, за вјеру православну и љубав према отачеству плаћену највећом цијеном-животом. Један Херцеговац, други Романијац, трећи Посавац. Три жртве на вертикали тешке и краве битке за опстанак Срба на овим просторима. Оне не траже глорификацију, али потомци и саборци предуго чекају други и другачији однос државе /политике/ и њених институција да ураде оно што им је дужност и обавеза: покажу да је живот сваког човјека узидан у темеље Српске једнако важан, да жртве три Срђана, могу и морају бити лекције чојства и јунаштва подвучене црвеном оловком на страни цама новије историје.

А није тако!

Срђан Алексић је код нас и у свијету постао симбол жртве за човјека што је и `људска дужност најсветија` Све што је постхумно добио, а дуг је списак признања и одликовања, од улица по његовом имену, телевизијских емисија и текстова у штампи, до документарног филма `Срђо` и достојног обиљежавања сваке годишњице смрти. Пред сјенима овог младог човјека поклањају се људи свих меридијана, вјера и нација, мали и просјечни, али и они на високим државничким положајима.

С разлогом: жртва Срђана Алексића је трајни печат српског Чојства и божје поруке да су сви људи на земљи браћа. И горке истине, у име живота и за наук новим генерацијама, ваља признати, да смо кроз историју свих српских сукоба дизали руку и просипали крв своје браће, некад из бјести, некад из користољубља, али увјек узалуд и с гријехом пред Богом и на срамоту рода и потомства свога.

Срђан Кнежевић, легендарни командант `Белих вукова` је, нажалост, након завршетка рата и рана које је и сам преболио бранећи часно и одлучно сваки педаљ српске земље, пао од руке новог Јуде, издајника коме је била довољна шака златника да узме туђи живот и остави нам смрдљив траг нечовјештва и кукавичлука. Тим трагом и 18 година послије, ходе они што су наредили његову ликвидацију и они што и даље ћуте и скривају доказе о наредбодавцима и егзекуторима. Изродима и наљудима, ма ко били, а тешко је повјеровати да су `друге вјере и нације` јер све што се знало и прије смрти и годинама након тога, упућује на `братску српску руку`.

Правосуђе Републике Српске и БиХ и даље ћути и не обазире се на јавне прозивке породице и саборца који траже само истину и ништа више. На споменику ратном команданту и у миру замјенику Центра службе јавне безбједности уписали су своју зебњу да је пут до те истине врло неизвјестан:

`Да ли ће барем душама у рају бити јасно-због чега?`
Одговор на то питање чекају и сви слободољупци и правдољупци, али узалуд. Два Срђана- двије приче о

жртвовању за част, образ и слободу, и два аршина исте нам Републике којој за настанак и опстанак оба дадоше своје животе.

Најмлађи од тројице новомученика, Срђан М.Вајагић, пјесник и борац ВРС на одбрани сјеверне границе и обезбјеђењу `коридора живота` низ уску тканицу кроз Посавину до мајке Србије, пјесник који је за правду и слободу устао да се бори а није стигао да им се радује и ствара, пао је са последњим завјетним стихом, увјерен да жртва за Отаџбину има смисла и сигуран у побједу над злом, а имао је свега 22 љета:

*`Побједа је наша и не сумњам у то,
јер Правда и Завјет на нашој су страни.
Мора да побједи онај ко се брани,
иначе би пјевање било сумануто.`*

У жељи да код младих у Србији, Републици Српској и расејању пробуди и његује поетски исказ родољубља и патриотизма, који су све мање на цијени у поремећеном систему вриједности и узаврелих политичких односа у микро заједници и на макро сцени, часопис `Срђанов венац` је запаљена искра у камену. Траје само упорношћу Срђановог оца Мирка, кога све теже прате пријатељи и поштоваоци. Три године буди наду да може опстати и засијати пуним сјајем- непролазном љепотом поетске ријечи саткане у јави и сновиђењима младих који искрено љубе Слободу и Отаџбину. Онако као што је чинио пјесник Срђан и сви српски Срђани што се жртвоваше кроз вјековне буне и ратове за крст часни и слободу златну. Међутим, без шире подршке - јавне и институционалне, ова племенита и јединствена идеја

да се сачува и афирмише стваралачки дух младих аутора, а на најпримјеренији начин и успомена на јединог српског пјесника међу палим борцима у одбрамбено-отаџбинском рату за Српску, тешко да може опстати и узрастати.

Републико: хвала ти за све што си учинила за почасно мјесто у историјском памтенику генерација за непролазну жртву Срђана Алексића.

Републико: учини толико да у том памтенику не остане тамна и безимена страница о издајничком и мучком убиству твог ратног команданта, јунака и поратног старјешине нашег Срана Кнежевића.

Учини, Републико, и толико да часопис `Срђанов венац` настави своју мисију љубави и патриотизма међу најмлађим и заискри слободарским сјајем на све твоје љепоте и оно што нас чини твојом дјецом-једнако вриједном и поносном на тебе у животу и пред људима, као твојим пред Господом у смрти уснулим праведницима.

Три Срђана- три твоја сина и симбола српског чојства јунаштва и храбрости, само на тај начин могу настави ти живот и бити извор и инспирација генерацијама, које расту у слози и љубави и знати ко су и из каквог су сјемена никли и узрастају: једнако здраво и поносно на херцеговачком кршу Срђана Алексића, планинским шумама и ливадама Срђана Кнежевића и плодним посавским браздама Срђана Вајагића.

Новак Танасић

СРПСКО РОДОЉУБЉЕ У ВРЕМЕ ГЛОБАЛИЗМА , ТРАНЗИЦИЈЕ, МОНДИЈАЛИЗМА И ИНТЕРНЕТА

Говорити данас о родољубљу у Србији и Републици Српској веома је отежано. Време глобализма мондијализма и транзиције у свежем сећању на ратна збивања која су носила са собом негативна искуства учинила су то да се људи окрећу себи и преживљавању док негативна пропаганда против Срба чини то да се српски корпус осећа „обележеним“. Ми ипак морамо говорити о тој теми, јер ћемо се „изгубити“ у негативним трендовима, што је погубно за цео народ и његово национално биће. Већ смо изгубили највиталније делове читаве генерације. Зато морамо говорити о родољубљу.

Родољубље је превасходно социолошки и социопсихолошки појам који је изведен из термина род /пород, породица/ и првобитно је означавао саосећајност и љубав према роду, породу и породици. Како су се породице временом умножавале и разгранавале то је за последицу имало образовање ширих социјалних заједница - племена, а појавом племена родољубље поприма шире значење саосјећајности и љубави не само према властитој породици него и према истородним саплеменицима. Током средњег вијека биолошки и културолошки сродна племена почела су да се повезују тако образују још шире заједнице: народе и нације, а појавом нација родољубље почиње постепено да еволуира и испољава се у појму национализам. Настанком појма интернационализам, појам национализма почиње да се употребљава у пежоративном својству, па му се неријетко и

злонамјерно приписују негативне конотације, па се чак изједначује са шовинизмом, што свакако није исто, јер националиста воли своје и не мрзи друге, а шовиниста више мрзи друге, па од мржње и не зна да воли своје, јер ко мрзи тај не зна да воли. Мржња и љубав су неспојиви по хришћанском учењу, а и стварно. Зато је национализам превасходно позитиван културолошки и политиколошки појам, којим се исказује племенит и узвишен осећај љубави и емпатије према властитом народу, нацији. Ко искрено воли своје тај поштује и воли и другога, наравно не оне који мрзе, јер шовинисти никога не поштују нити воле, они само знају да мрзе а то је уништавајући осећај, разарујући и деструктиван и за оне који мрзе.

Како је током средњег вијека процес формирања нација био окончан, њихова природна и логична тежња била је да формирају своје државе - патрије. Појавом држава /патрија/ родољубље и национализам обухватају се новим појмом, п а т р и о т и з м о м.

Патриотизам је, дакле, социопсихолошки појам којим се исказује лојалност и љубав према властитој држави, домовини, отаџбини. Можемо, с правом, сублимирати да су родољубље, национализам и патриотизам три веома блиска појма, комплементарна су и налазе се у каузалном односу. Та осећања долазе до изражаја, нарочито у кризним, преломним, најчешће ратним временима, када се нација и држава налазе на највећим искушењима и када су највише угрожени. Зато је свако угрожавање других толико штетно и опасно. (`Коме закон лежи у топузу, трагови му смрде нечовјештвом`)

У том контексту буђење и распламсавање епског и родољубивог пјесништва има веома важну, чак пресудну и круцијалну улогу и то на двојак начин.

С једне стране родљубиво песништво у знатној мјери утиче на јачање националног и државног јединства, социјалне кохезије и монолитности, а то је један од два главна предуслова за успјешну одбрану и ослобођење нације и државе - отаџбине. С друге стране родољубива поезија је снажан агенс посредством кога се буди и распламсава слободарски дух посебно међу младим генерацијама које тако генеришу огромну количину еманципаторске енергије, као другог најважнијег предуслова за одбрану и слободу нације и државе.

Када је ријеч о српском родољубљу, оно као свој корен има већ у раном средњем вијеку, а врхунац достиже непосредно прије и у вријеме Косовске битке. То је вријеме када родољубиво епско пјесништво игра пресудну улогу у јачању националног и државног јединства али и у буђењу и распламсавању српског слободарског духа. Из тог периода родољубиви зов (клетву) изрекао је нарадни пјевач непосредно преко Цара Лазара пред сам Косовски бој:

Ко је Србин и српскога рода
и од српске крви и колена,
а на дошо у бој на Косово,
не имао од срца порода,
ни мушкога ни дјевојачкога.
Од срца му ништа не родило,
рујно вино, ни пшеница бијела,
рђом капо док му је кољена.`

Током петовјековне окупације отоманских зулумћара српски народ је непрестано подизао ослободилачке буне и устанке, на што га је народни пјевач и гуслар непрекидно подстицао, па је током цијелог времена робовања под Турцима епско родољубиво пјесништво било доминантно у односу на лирске и љубавне садржаје.

Српска родољубива поезија ширила се усменом традицијом уз звуке гусала. Зато се каже:

Да гусала није било пола би се Срба потурчило.

Кумановском битком /1912.г./Срби су задали коначни и одлучући ударац Турцима и дефинитивно их протерали са Балкана. Ослободивши се Турака почетком 20.ог вијека Срби су се понадали да ће на дуже вријеме моћи одложити гусле и епску поезију, те да се окрену веселијим љубавним и лирским мотивима. Нажалост надлазеће вријеме друге деценије 20.ог вијека било је за Србе још крвавије, јер је експанзионистичка Аустроугарска царевина и германски `дранг нах остен` покренула Велики рат /1914/ бруталном агресијом на Србију.

Услиједила је албанска голгота и `вријеме смрти`, Срби су буквално били на рубу биолошког опстанка и да није било велике царске Русије и напредне Француске, као и родољубивог и патриотског заноса храброг српског сељака са епском и гусларском традицијом српска војска би била уништена. Упоредо са ратним победама српска родољубива поезија доживљава пуни узлет и процват. Најмаркантнија

фигура тог периода свакако је млади српски пјесник Милутин Бојић, са својом антологијском пјесмом

‘Плава гробница’:

‘Стојте галије царске,
спутајте крме моћне,
газите тихим ходом!
Опело гордо држим
у доба језе ноћне
над овом светом водом.
Ту на дну гдје шкољке
сан уморан хвата
и на мртве алге тресетица пада
лежи гробље храбрих
лежи брат до брата,
Прометеји наде, апостоли јада’

Непосредно по окончању Првог свјетског рата, падом Аустроугарске Царевине у чијој су се војсци борили многи припадници словеначког, хрватског и босанског – муслиманског народа, српски народ је ослободио и прихватио ‘браћу’ Хрвате и Словенце у заједничку државу. Они су убрзо постали реметилачки фактор и изнутра разједали Краљевину Југославију, без обзира на све уступке Срба. Ипак је у то вријеме било много пјесника који су одржавали српски слободарски и родољубиви дух, па је на расељавање Срба, Алекса Шантић, поручивао омладини

‘Остајте овдје’:

‘Остајте овдје!... Сунце туђег неба
неће вас гријати ко што ово грије.
Грки су тамо залагаји хлеба

гдје свога нама и гдје брата није.
Од своје мајке ко ће наћи бољу,
а мајка ваша земља вам је ова.
Баците поглед по кршу и пољу
свуда су гробља вашх прадједова`.

Тај период мира трајао је релативно кратко, свега 23 г. када је Хитлерова фашистичка Њемачка ударила сви силама на малу исцрпљену и разједињену Југославију `Браћа` Хрвати дочеали су Хитлера као ослободиоца, формирали своју усташко -фашистичку, хрватско муслиманску, клеронационалистичку НДХ. Усташки поглавник Анте Павелић и његов духовни вођа Алојзије Степинац проводе геноцид над српским народом, а ипак их Хрвати и данас величају без имало стида.

То је најбоље изразио један од највећих српских пјесника Јован Дучић, који је дубоко потресен размерама злочина и бешчашћа ког су Хрвати починили над српским народом, завапио:

*`...бранио си земљу од нејачи наше
из колијевке тио крв невине дјеце
под знамењем срама уз име усташе
славио си Христа, Слободу и Свеце`*

Тако је Дучић описао тадашње усташке злочине, али је видовито сагледао и повампирење усташтва будућег `бљеска` и `олује` које су само довршиле започети програм Анте Павелића по налогу `новог поглавника` Туђмана.

По окончању Другог свјетског рата српски народ је вођен светосавском и хришћанском етиком праштања опростио `хрватској браћи` који су у заносу партизанског братства и јединства прихваћени као равноправни актери стварања друге Југославије.

И опет су се Срби наивно преварили јер су `јужнославенска браћа` само чекала нову прилику, а она им се пружила 1989. падом `берлинског зида`.

Од тада настаје `НАТО цунами` који се незауостављиво шири на исток рушећи при томе све пред собом под изговором рушења борбе за људска права и успостављања `новог свијетског поретка`. Као и много пута у току историје Срби су на овој `балканској вјетрометини` били први на удару.

Заблуда Срба о Југославији, је трајала скоро 70 година пошто су покушали да одбране заједничку државу. Словенци и Хрвати заједно са својим `цвијећем` (муслиманима), помогнути обједињеном Њемачком, Ватиканом и Америком прво су пошли у прогон Срба са својих вековних огњишта, а када су се Срби одупрли прогону, западна пропаганда измислила је крлатицу да сви Срби хоће да живе „у једној држави и настоје да створе Велику Србију“, што је стара аустроугарска пропаганда.

У Туђмановој усташоидној Хрватској чији је биланс прогон 430000 Срба са вјековних огњишта, европејски и америкински мондијалисти и глобалисти виде „уређену“ државу која „поштује“ европска права, а Србија такву наклоност треба да плати „признањем“ Косова као независне државе.

Под таквим околностима веома је тешко међу омладином пропагирати и ширити патриотска осјећања, поготову што се и многи наши политичари не понашају у том духу. Времена су тешка и турбулентна. Наша редакција обавља врло значајан посао у који морају бити укључене и државне институције. Они који су стварали Републику Српску, поготову млади животи положени за њу морају бити уважавани и поштовани, иначе би родољубље било само појам који за будуће нараштаје не би значео ништа. Србија и Република Српска за све Србе мора бити светиња која се брани радом, али ако треба и животима.

Свакако да је потребна и нужна економска и културна сарадња са свима у свијету, па и мондијалистима, али је свако `додворавање` не само непотребно, већ чак и бесмислено.

Почео је поново погром и прогон Срба, што су у усташоидној Хрватској и успјели, али су се у БиХ Срби организовали, одупрли и формирали Републику Српску. Управо у стварању и ослобађању Републике Српске, положио је свој млади живот пјесник Срђан М. Вајагић, у чију част, као и у част свих погинулих бораца, као патриотска обавеза, покренут је овај часопис `Срђанов венац`, који стимулише и награђује родољубиву и љубавну поезију младих литерарних стваралаца да развија код младих родољубива осјећања и слободарски дух.

Само ако тако будемо поступали остаће Срби и вратиће се на своја прадједовска огњишта одакле су протјерани, јер се као феникс обнављају родољубива

осећања, која распаљује као живи огањ и овај часопис. Зато користимо прилику да упутимо апел надлежним институцијам обе српске државе да у складу са својим могућностима подрже `Срђанов венац`, као најбољи залог за будућност родољубља међу млађим генерацијама Срба, да буду спремни на све изазове како данашње тако и оне у будућност.

Велики су изазови, али и велике тешкоће. Западна цивилизација је у великој кризи економској и моралној, а ми смо део те цивилизације. Након ових грађанских ратова, који је почео отцепљењем Словеније и Хрватске, а распламсао се исламским фундаментализмом Алије Изетбеговића, којег је помогао америкењски мондијализам и глобализам, да би клинтонова династија добила други мандат. Наиме, `планом Кутиљеро` којим су успостављена три ентитета, како је већ писало у предратном уставу БиХ: равноправна власт сва три народа Срба, Хрвата и Муслимана. Клинтон је позвао Алију и рекао, да ако жели јединствену /исламску/ Босну, мора да жртвује више хиљада Муслимана, што је овај оберучке прихватио и уз Клинтонovu превару србомрзитеља Хрвата, створио `коалицију против Срба`. Тако је почео крвави грађански рат у којем су били сви губитници: једино су се Срби надојени херојским патротизмом успјели изборити за своју Републику Српску, коју Мислимани /Бошњаци/ упорно негирају, а Амерканци помогнути сауди-петро доларима имају своју јединствену шансу да `управљају кризом`. Срби, економски исцрпљени својим пљачкашким приватизацијама и наметнутом транзицијом и глобализацијом, окупљени животом на ивици прживљавања, све више тону у апатију у којој

су осећања патриотизма толико пала, да је свака појава буђења патриотске свести постала мукотрпна.

Ми који смо се окупили око овог часописа свуда имамо званично пуну подршку, али само вербалну, а када дође до захтјева за материјалном подршком, чак и минималном, сви се оглушују, јер `нема пара`! А стално их има за `промоције странака` у борби за власт. Власт је толико окупирана собом и својим опстанком, а опозиција мора да у својој борби за `обарање власти` тражи средства од тзв. `невладиних организација` које се финансирају из средстава моћног капитала баш мондијалиста и глобалиста, па је опет првенствено родољубље на удару.

Ми родољуби, ипак, морамо да се боримо за опстанак својих идеја, јер без родољубља, правдољубља и богољубља остајемо без срца и душе, а то више, по нашем мишљењу и није живот достојан човјека. Среброљупци су издали и Христа, па шта онда да им значи домовина! Обраћамо се младој генерацији, који још имају идеале и код њих наилазимо на диван одзив. Као народни пјесник у вријеме гусала, пјевају млади пјесници у `Срђановом венцу` о љубави и родољубљу.

Пошто нам је редовно штампање часописа, због неразумјевања оних који су најодговорнији за одгој младих нараштаја у духу родољубља, правдољубља и богољубља, а то су институције власти, просвјете, науке, школства и политике, готово онемогућено, ипак нам моћно средство комуникације Интернет, омогућава да допремо до сваког заинтересованог

грађанина, ученика и родољуба, па смо све три броја часописа `Срђанов венац` ставили на сајт

www.srdjanovvenac.com

Молимо све заинтересоване и оне који могу да нам помогну да отворе горњи сајт, прочитају часописе, а да ученици учествују на конкурсима и тако афирмишу своју стваралачку литерарну способност.

Обраћамо се јавно Министарству просвете Републике Српске, да у границама својих могућности подржи редовно штампање часописа `Срђанов венац`, јединог часописа за родољубиву и љубавну поезију младих стваралаца на подручју Србије и Републике Српске.

Редакција

ПЈЕМЕ ПОСВЕЋЕНЕ СРЂАНУ

ПОЗИВ ИЗ СНОВА У ЈАВУ

Од оца Мирка сину Срђану

*Мој драги сине Срђане
Дођи ми у снове неспокојне
И поведи Крајишнике-брђане
Грмечлије и Козарчане непокорне*

*Подигни све који падоше за Слободу
Да одавде из храбре и славне Посавине
Пренесемо поруку цијелом српском роду
Од дичне Козаре и моћне Грмеч-планине*

*Преко Семберије, Мајевице, Озрена и Дрине
Одавде гдје немирна Босна пригрли мирну Са
Понесемо поруку животне истине
И часног српског имена снагу и славу*

*Србијо мајко, Доситеј позива: `Востани!`
Обриши сузе и границе између народа
Уз своју кћерку Српску буди и остани
да нас не раздваја криве Дрине вода*

*Ускликнимо сложено позив и поруку
Петра Кочића, трибуна и учитеља свог:
`Ко искрено и страсно љуби Истину,
Слободу и Отаџбину слободан је
И неустрашив као Бог!`*

СЈЕМЕ

Кад ме траг јесени на различку онеспокоји,
кад ме од прегршти топлих ријечи
она ужарена покоси,
кад умјесто честитке
пријекор се у писмо запакује,
а трагови оних што су ми нешто значили
изгубе обресе,
ти одједном искочиш
да заборављену и рашчупану
благу ријеч од прашине отресеш,
заувјек запечатиш писма
и различка сјеме ухвати
да ме заувјег њежност
од живота чува

Ксенија Бабић

ЖАРОМ ПРВОГА

Срећа је кад нам неко посвети
цвијетак неубрани.
Кад гледајући горе
сунчевина нам урезује боре.
Кад дршку кишобрна
замјени начија рука снажна.
Срећа је мелодијска шкрипа снијега
под нашим ногама.
Срећа је све то моћи проживјети испочетка
жаром првога.

Невена Станић

ПЈЕСНИК

Носи са собом
гомилу својих препуњених ковчега

Провлачи се између истина
које се привијају уз његове мисли

Окачи му се по погледу
милион слика живота

Усели се на скривене путеве душе
ко зна колико уздаха и питања

Кад се повије под својим теретом
одлучи се за неодложне сусрете са пјесмама

Подијели се на милион донесених дијелова
па кроз пролазе који га нестрпљиво чекају
истаче своје накупљене терете
у књиге измишљене за чување свега постојећег

Загрли своје укоричене грађевине
рукама које нико не види,
одахне и усправи се
спреман за сљедећи сусрет са животом.

Милена Дрпа

НАГРАЂЕНЕ ПЈЕСМЕ

Тамара Шаренац, прва награда

РЕПУБЛИКА СРПСКА

У срцу Балкана,
шумама прошарана,
ријекама окупана,
планинама очарана

Постоји једна земља мала

Србима настањена,
пјесмама опјевана,
причама испричана,
мирисним цвијећем окићена

То је моја отаџбина

Земаља од ње већих има,
али је најљепша и најдража нама.
У срцу се носи домовина
и љубављу брани од дшмана

Српска је моја очевина

Од Уне до Дрине,
од Саве до Херцеговине,
земља која срце има
понос је свим Србима
Република Српска јој је име

Драгана Грашар, друга награда

ТАЈНА МЈЕСТА ДУШЕ

Постоје мјеста
дубоко, дубоко у нама,
мјеста на која идемо онда кад немамо гдје

Сви ми,
било да смо храбри или њежни,
било да смо сањари
или они што чврсто стоје на земљи
сви идемо тамо.

Постоје мјеста која човјек чува само за себе.
Не из себичности или годрости.
Чува их јер су таква мјеста
начињена само за једно

И добро је што је тако!

Свакоме,
баш свакоме на свијету
треба једно усамљено мјесто у души.
Ту нађемо ону мрву самоће
у којој је лијек
за сваку уморну и рањену душу.

ТРЕЋА НАГРАДА

МЛИТАВИ ПЛИВАЧИ

Ја не постојим.
Талас будућности
потопиће мој гроб.

Талас смрти потопиће
овај свет. Прогутаће
нас Време што смо
га лили у калупе да би га
`схватили`.

Када видиш прозор,
не знаш да ли је то зграда,
кућа или макета.
Пливамо у сопственом
свету ког смо измислили,
пливамо у простору,
који тихо једе нашу свест.

Пресушиће извор простора
ми ћемо се гушити
у непознатом.
Умрећемо, сами.

Лука Станковић, Гимназија `Ј.Ј.Змај` Нови Сад

ВИДОВДАН

Србима је светиња,
кроз њега тече историја.
Видовдан је дан наш свети:
живјети часно или умријети!

Лазар зове на Косово,
Лазар зове своје птиће,
води своје Обилиће
да ваздигне српско биће.

Крвљу поље натопише.
Гдје јунаци остадоше
ту божури изникоше.

Видовдан је кроз вијекове
свједок наше историје,
свједок правде и јунаштва,
гдје јуначко срце бије.

И тако ће увјек бити!
Срби ће се, ако треба,
из пепела ваздисати
и Видовдан прослављати.

Александра Јеремић, 8.раз.ОШ `Свети Сава`
Модрича

ЧЕКАЈУЋИ ЉУБАВ

/хаику ниска/

Сву своју љубав
коју сам ти чувала
поклоних пјрсми.

Пружих руку и
дотакнух звијезду-
она се угаси.

Гледам у празно,
путујем у даљину-
поново ти!

Осврнем се иза себе,
погледам живот-
видим само тебе.

Једини је траг
који је оставо
туга у мени.

Сад ме погледај.
У мојим очима ћеш
видјети љубав.

Увела ружа
стоји на столу. Сува.

Чекала љубав
Снежана Драшкић, Модрича

ПЈЕСМА

Док ја пишем пјесму
брат отвара чесму.
Ја смишљаам стих у пјесми,
стих о води и чесми...

Из чесме вода лије,
док брат је слатко пије.
Ово је моја пјесма:
брат, вода и чесма!

Лена Ливњак, Модрича /11 г./

ПЈЕСМА ХРАБРОМ СРЂАНУ

С поносом на лицу и осмјехом на уснама
усправно стојиш на бранику непокореног града
Синце ти расипа звијезде у коси,
док твоје пјесме вихор проноси
и заустављени дамар непријатељима пркоси.

Нису ти могли сломити крила,
која би у свакој ненаписаној пјесми јача била:
препуне љубави и среће,
те пјесме би биле ново мајско цвијеће.

Храбро си раширених крила као змај
с поносом одлетео у рај,
али знај:
твој лик и твоје написане и ненаписане пјесме
никада умријети наће,
обећавам у име наше среће!

Андреј Павловић, 1.раз. СЦ `Никола Тесла`
Шамац

ЋТИ ГРОБОВИ НИСУ РАКЕ ВЕЋ КОЛИЈЕВКЕ НОВИХ СНАГА`

Била је тиха ноћ. Веома мрачна. Тајновита. Однекуд је допирао хук сове. Страшан као предосјећај, слутња. У кући је сијетлост ширила мала воштана свијећа. Око ње породица на окупу. Два мушкарца, жена и петоро дјеце.

Окружени смртном тишином. Нико ни ријеч не проговара. И дјеца ћуте. Онда мушкарци устају, узимају пушке и љубе жену и дјецу. Жена завапи:

`Не идите! Не остављајте нас!`

`Морамо! Отаџбина зове!` кажу мушкарци.

Напуштају кућу и губе се у мраку. Дјеца заплакаше. Најмлађи, Благоје виче: `Оче! Стриче!`

`Стриче!` позва Благоје, прекинувши Милоша у мислима.

`О, Благоје, ти си, дођи, сједи код стрица!` рече Милош. Благоје прилази и сједа на клупу.

Посматра гробове и споменике који се налазе испред њих. Сваки је нов, а године исписане на њима у повећем растојању. Благоју није јасно, али стриц Милош почиње своју причу:

`Погледај шта на сваком споменику пише...Ту, у ћошку` ...

‘Пише да споменик подиже захвална отаџбина’ рече Благоје.

‘Да...А сада погледај онај тамо спменик...То је споменик твога чукундеда, а ту су и твоји прадједови... Они су за нас дали своје животе у Првом и Другом свјетском рату, а ту је и споменик твом оцу из овог последњег рата... Свима је Отаџбина подигла споменике у знак захвалности што су дали своје животе да би ми живјели у миру’...

Милош прекиде и замисли се. Присјећа се: На све стране пуцњава, експлозије, авиони.

Неко викну: ‘Граната!’ и у ров поред њих паде бомба...Један човјек хвата бомбу голим рукама да је избаци из рова, али прекасно за њега.

Лежао је у локви крви. Милош му прилази: ‘Брате’ изусти...‘Слушај ме брате мој, нека наша дјеца знају за шта смо се борили’, то рече и издахну.

Милош се трже из мисли. ‘Слушај ме Благоје, слушај добро’, настави он:

‘Ти гробови нису раке већ колијевке нових снага

Тада се Милош и његов синовац Благоје изгрлише и сити исплакаше. Затим Благоје одгура колица у којима је сједио Милош и изгубишесе у даљини..

Михајло Босић, уч.Основне школе Слатина

СТО ГОДИНА ОД СМРТИ ПЕТРА КОЧИЋ

/1877-1916/

‘Ко искрено и страшно љуби Истину, Слободу и Отаџбину, слободан је и неустрашив као Бог’

Тај Кочиев животни мото ставио је писац на почетак сатиричне комедије ‘Јазавац пред судом’ а прије тога је завапио: ‘О, Господе, дај ми такве ријечи, које ће народ мој разумјети, а душмани их неће разумјети’ И дао је Бог Кочићу такве ријечи које Давид Штрбац изговара, а да сви ‘главати господини’ гледају забезекнуто кад каже, обраћајући се аустроугарском писарчићу: ‘Шути вузле једно вузласто! Нијесам ја господини моји, четрдесет гради будала, већ сам ја вама зато чудноват што у мени има милијон срца и милијон језика, јер сам данас пред овим судом плако испред милијон душа, које су се од силног добра и милине умртвиле, па једва дишу’.

Ни сто година послје смрти Кочића није Босна потпуно слободна, јер су ту стране судије и ‘високи представници’, али је зато Република Српска слободна и на своме, упркос роварења непријатеља да је укину и освоје. Може Република Српска да се одупре заједно са Србијом, само су потребни у већем броју они

што`искрено и страшно љубе Истиу, Слободу и Отаџбину`. Оставио нам је Кочић и други српски родољуби завјет да никада више не будемо туђи кмети и робови.

О кметовима свога времена писао је Кочић: `Тежак и претежек је живот наш! Душа је наша изубијана и изуједана, руке клонуле од вјековног давања и снага малаксала под теретом дугог кметовања и робовања. Под бременим љутијех недаћа ми посрћемо као у бунилу кроз овај пусти и горки живот. Ми свијетла дана немамо, ми мирна ноћи немамо!` Борио се Кочић читавог кратког живота /49 г./ за своје крајишке сељаке, борио се рјечју и пером и оставио нам значајно књижевно дјело на које се угледају генерације. Није успио дочекати тако жељену слободу свога народа.

Умро је у Београду 1916.г., али је и 100 година после је он живи међу нама Крајишницима и међу свим оним што `искрено и страшно воле Отаџбину`.

Кочић је фасцинантна личност, страствен борац који је свјестан да је истина најубојитије оружје праведника, а знао је да је правда на страни потлачених и изабљиваних. Био је спреман на жртвовање у борби за понижене, а наследио је менталитет својих брђана, који су

се кроз вјекове борили за слободу и опстанак. Његове ријечи су биле отровне `као змијски јед` и огромне `као брда хималајска`.

Кочић никада није био помодан, али је увјек остао модеран и актуалан. Зато ни 100 година после смрти његова генијална творевина не блиједи нити застарјева, јер само таква велика дјела каква је оставио Кочић су свевремена и непролазна.

Мирко Вајагић

СРЂАНОВ ВЕНАЦ

ЧАСОПИС ЗА РОДОЉУБИВУ И ЉУБАВНУ ПОЕЗИЈУ МЛАДИХ
РЕДАКЦИЈА: НОВИ САД, ЈЕВРЕЈСКА БР. 3, РАСПИСУЈЕ

СТАЛНИ КОНКУРС

ЗА ДОДЕЛУ НАГРАДЕ ЗА РОДОЉУБИВУ И ЉУБАВНУ ПОЕЗИЈУ МЛАДИХ ДО 22 год.

Право учешћа на конкурсима имају сви ученици основних и средњих школа Републике Србије и Републике Српске, као и остали млади који нису старији од 22 године.

Конкурс је отворен трајно, у току цијеле године. а родољубиве и љубавне пјесме шаљите на адресу: Часопис "СРЂАНОВ ВЕНАЦ", НОВИ САД, ЈЕВРЕЈСКА БР. 3.

Пјесме морају бити потписане пуним именом, презименом и адресом како би добитнике награда могли обавјестити о времену и мјесту доделе награда.

Све награђене пјесме биће објављене у часопису годишњаку "СРЂАНОВ ВЕНАЦ" за текућу годину.

Часопис "СРЂАНОВ ВЕНАЦ" подржали су и
помогли његово излажење:

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

Позивамо на претплату све заинтересоване који желе да добију часопис "СРЂАНОВ ВЕНАЦ" на своју кућну адресу да до Петровдана текуће године уплате 200,00 динара (5 КМ за Републику Српску), на рачун дистрибутера.

***"Вајмекс" доо, Петроварадин, Нови Сад
текући рачун: 340-2720-15***

Они који желе помоћи штампање часописа "СРЂАНОВ ВЕНАЦ" могу на исту адресу и рачун дистрибутера да уплате донацију према жељи и могућностима.

Имена свих донатора биће објављена у наредном броју годишњака.

Контакт:

Редакција: Нови Сад, Јеврејска бр. 3

тел/факс: +381 21-452-369

мобтел: +381 65-5526-630

*Пласман и дистрибуција
"Вајмекс" Петроварадин
e-mail: vajmeks@gmail.com*

ПОБЈЕДА КАО ЗАВЈЕТ

*Сам у сучељењу с ништавилем срти
опирем се страсно, измучено борим,
слутим да ћу у овој ватри да изгорим,
али ме неће малодушје стрти.*

*До последњег трачка наде и свјтлости
моја ће мисао ка Сунцу да стрми,
па и кад ми Усуд црни покров спреми
мој дух ће отићи Његовој Светости.*

*Неће се угасити моја жедна мисао
што свету Слободу изнад свега иштује,
па ако и паднем моја воља тује
коју сам својом крвљу записао.*

*Та воља, та снага, то предање, пјесма,
надахнуће оним који за мнош поћу,
душмани никада не могу да проћу,
тао где жубори наше Слоге чесма.*

*Они ће застати нијеме и обезнањени,
остати скамењени у чуду и страви,
кад одјекне химна светитељу Сави
и кад заурлају вуци разјарени.*

*Побједa је наша и не сумњам у то,
јер Правда и Завјет на нашој су страни,
мора да обиједи онај ко се брани
иначе би пјевање било сумануто.*

Гребнице, 10.07.1992.г. Срђан М. Вајагић